

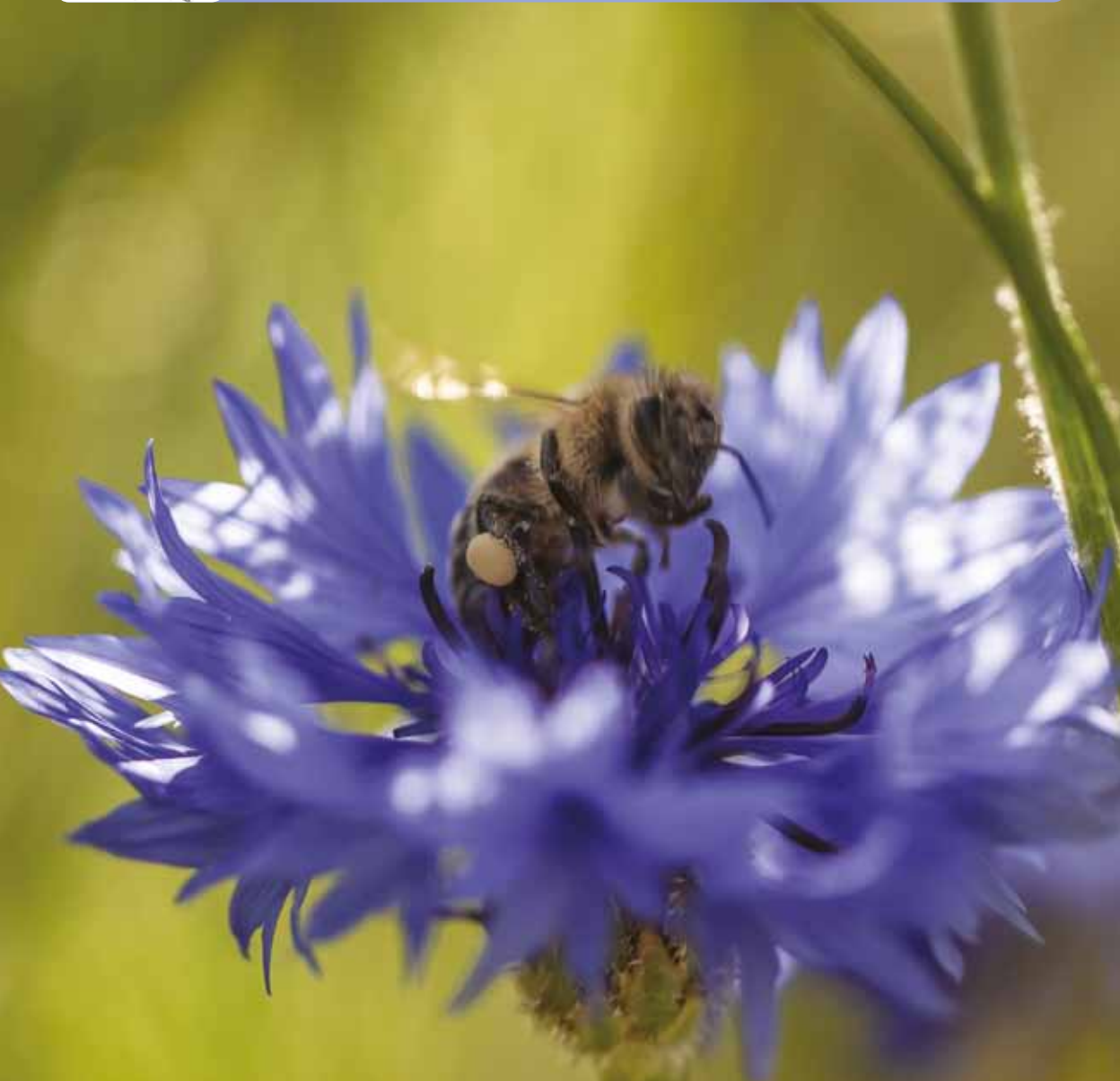

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXIV.

ČÍSLO 7

JÚL 2016

Pocestných sa ujať

Moje mesto - Farská rada - Stretnutie tešiteľov - Vznešená
Rozhovor s kaplánom - Dobitý pocestný - Túžba po domove

Piaristická základná škola, záhradná slávnosť Piarfest, 3. júna 2016

Moje mesto

Aj keď náuka o trojitom rozmere cirkvi (oslávená - svätá v nebi, trpiaca - duše v očistci a putujúca - veriaci na zemi) sa spomína väčšinou začiatkom novembra, kedy myslíme na zosnulých, putovanie patrí k skutočnosti, ba k podstate cirkvi na zemi stále.

Obraz života ako putovania vidím ani nie tak v pútnikoch, teda ľudí, ktorí navštevujú rôzne milostivé miesta, ako skôr v profesionálnych ohlasovateľoch evanjelia, kňazoch. Opustili svoje domovy a putujú hore-dole po diecéze, krajine či svete.

„Ten má za sebou už štrnásť zastavení, ako Pán Ježiš na krížovej ceste,“ povedal istý kňaz o svojom kolegovi. Ja osobne som sa sťahoval už dvanásťkrát, i keď to neznamenalo dvanásť pôsobísk.

Veriaci v Prievidzi tieto zmeny dobre poznajú. Takmer nie je rok, kedy by sa nemenil nejaký kaplán a v ostatnom čase i páter či farár. I tohto roku odišiel k 1. júlu brat kaplán Dušan Rončák a zo Zapotôčiek Branislav Markovič. A nastupujú noví. Ján Jáger a Milan Tomaga.

Nechcem hovoriť o zmysle, na ktorý sa často veriaci pýtajú, ale o prijatí. Nových kňazov veriacimi a veriacich kňazmi. Lebo aj toto prijímanie patrí v nejakej miere ku skutku milosrdenstva, o ktorom je toto číslo.

Špeciálne som si túto skutočnosť uvedomil, keď som uvažoval nad evanjeliovým úryvkom, ktorý sme čítali posledného júna. Sv. Matúš tam totiž uvádzal 9. kapitolu takto: „Ježiš nastúpil na loďku, preplavil sa na druhý breh a prišiel do svojho mesta.“ „Ktoré je to ‚jeho mesto‘?“ položil som si otázku. Je jasné, že v tomto prípade šlo o Kafarnaum, kde v tom čase býval. Jeho mesto však bol i Jeruzalem, kam zvykol putovať, kde bol Boží, teda jeho chrám. Ale tiež Betlehem, kde sa narodil, a najmä Nazaret, kde vyrastal. Tam vlastne prežil väčšinu svojho života. V Kafarnaume nebol ani tri roky. A predsa ho sv. Matúš nazýva „jeho mestom“, hoci aj Ježiš toto mesto často opúšťal. Vydá-

val sa na dlhé cesty, počas ktorých učil. V synagógach iných miest a dedín alebo na voľnom priestranstve. Široký zástup a niekedy len svojich učeníkov. Dôležitejšie pre neho totiž bolo, čím bol, než kde býval.

Samotné vyjadrenie, že Kristus prišiel do svojho mesta, naznačuje pravdepodobne to, že tam bol prijatý (i keď nie vždy a všetkými) a že sa tam cítil dobre - jednoducho doma. A že aj on chápal Kafarnaumčanov ako svojich. Obraz mesta ako priestoru pre vzťahy používa aj sv. Ján v Apokalypse, kde spomína Nebeský Jeruzalem, Baránkovu nevestu, čiže Cirkev. Spoločenstvo veriacich, milujúcich Boha a blížneho.

Práve v určitom napätí medzi pozemským bývaním a nebeským Jeruzalemom sa odohráva náš život. Aj tu totiž platí pravidlo zlatej strednej cesty. Na jednej strane sme povolaní budovať dobré vzťahy spolupráce a pomoci s ľuďmi, s ktorými žijeme v jednom priestore, na druhej strane si musíme uvedomiť, že náš život má aj perspektívu večnosti. Že toto všetko raz skončí. Ale práve to, ako žijeme teraz vo svojom meste, ovplyvní to, či raz budeme prežívať večné šťastie v novom Jeruzaleme.

Ak sa teda kňaz „putujúci“ z mesta do mesta snaží o to, aby každé bolo „jeho“, buduje si súčasne perspektívu večnosti. A ak veriaci prijímajú kňazov za svojich, robia to isté. Prajem teda Duškovi, aby sa Šahy čím skôr stali „jeho mestom“ a Braňovi, aby sa Oslany stali „jeho obcou“. A Jankovi i Milanovi, aby sa ich mestom stala Prievidza, teda aby sa stali „našími“ kňazmi.

Váš farár Vladimír Slovák

Zo zasadnutia farskej rady

Členovia Farskej pastoračnej a Ekonomickej rady farnosti Prievidza - mesto sa zišli na zasadnutí v pondelok 27. júna 2016. Okrem nich sa časti pracovného stretnutia zúčastnila i Marietta Paulovičová, ktorá má na starosti projekt opravy Mariánskeho kostola a zmluvy týkajúce sa farských budov a pozemkov, a Juraj Grom, ktorý tradične rieši technické zabezpečenie púte.

Dom na Hviezdoslavovej ulici a tržnica

V úvode stretnutia sa členovia farskej rady zaoberali situáciou budovy na Hviezdoslavovej ulici č. 2, ktorá bola do februára 20 rokov prenajatá spoločnosti MV Staving. Od 1. marca ju farnosť spravuje vo vlastnej réžii, pričom v nej ponechala doterajších nájomcov. Dekan Vladimír Slovák navrhoval uvažovať už teraz, či by budova v budúcnosti mohla mať i nejaké iné využitie.

Predĺžená bola takisto zmluva s mestom, ktoré zmenilo svoj pôvodný plán a tržnicu na pozemku patriacom farnosti sa rozhodlo prevádzkovať až do konca roku 2016. Farská rada opätovne potvrdila úmysel využiť v budúcnosti tento priestor na účel parkovania.

Mariánska púť

Mariánska púť sa tento rok bude konať v dňoch 13. a 14. augusta. Jej hlavným hosťom bude jeden z misionárov milosrdenstva, redemptorista Michal Zamkovský CSsR. Farská rada schválila využitie pódia tých istých rozmerov, ako bolo postavené minulý rok. Dohodla takisto menšie organizačné vylepšenia.

Projekcia, kúrenie a osvetlenie vo farskom kostole

Členovia farskej rady sprostredkovali pánu dekanovi pozitívne reakcie veriacich týkajúce sa projekcie textov piesní v kostole. V budúcnosti sa plánujú premietat' i texty čítaní. Pre tento účel by bolo vhodné zaviesť do priestorov kostola internet, aby sa texty nemuseli prepisovať,

ale využili by sa zdroje priamo zo siete.

Spokojnosť bola vyjadrená takisto s kúrením. Veriaci označili farský kostol počas zimy za jeden z najteplejších, teplota tam ani v čase najväčších mrazov neklesla pod 15 °C.

Juraj Grom navrhol po vylepšení ozvučenia venovať sa teraz osvetleniu kostola. Vymeniť by sa mal takisto číselník na piesne a telefón slúžiaci na komunikáciu medzi organistom a sakristiou. Grom tiež navrhol vytvoriť v kostole najmenej dvojstupňovú elektrickú prepäťovú ochranu práve v súvislosti so zavádzaním technických noviniek a nevyspytateľnými živlami prírody. Viedla ho k tomu i skúsenosť, keď 8. júna 2016 nepriamy zásah blesku poškodil techniku v kostole i na fare.

Oprava Mariánskeho kostola

Projekt opravy Mariánskeho kostola začína nadobúdať svoju reálnu tvár. V najbližšom čase by v ňom mal byť prevedený pamiatkový výskum a následne by mal byť vytvorený projekt opravy kostola. V letných mesiacoch, pravdepodobne v piatok 29.7. a v sobotu 30.7. by sa mala uskutočniť brigáda, počas ktorej by dobrovoľníci vyprázdnili dve bočné kaplnky kostola.

Projekt farskej budovy

Projekt rekonštrukcie farskej budovy momentálne zastal ma mŕtvom bode. Hlavný architekt Prievidze Roman Gatiaľ návrhu totiž vytkol rovnú strechu - v tejto časti mesta majú mať podľa platného územného plánu mesta budovy strechu

šikmú. Problém nastal takisto so susednou budovou Elektrik, ktorá plánuje na svojej streche postaviť 11 bytov s balkónmi a výhľadom do farského dvora, čím bude porušené súkromie tohto priestoru. Farský úrad vzniesol proti tomuto plánu námietku, ktorá však bola označená len za subjektívny dôvod a nebude braná do úvahy.

Charita

Milan Petráš informoval o zapojení sa Charity-domu sv. Vincenta do projektu Potravinovej pomoci. Táto iniciatíva poskytne potravinovú pomoc vopred vytipovaným rodinám. Úlohou charity bude ju v rámci okresu Prievidza daným rodinám distribuovať.

-ph-

Tešitelia sa zišli na regionálnom stretnutí

V sobotu 18. júna sa vo farnosti Prievidza-Zapotôčky konalo 2. regionálne stretnutie Tešiteľov Božského Srdca. Zúčastnilo sa ho takmer 70 tešiteľov. Za novú asistentku pre prievidzský región bola zvolená Anna Gálová.

Stretnutie sa začalo modlitbou ruženca. Po ňom predniesli svoje príhovory sestry 2. rádu Laura a Jozefína z Bratislavy, ale i nový moderátor pre celoslovenské spoločenstvo Andrej Bujňák spolu so zástupkyňou Oľgou Kolenovou. Za novú asistentku pre prievidzský región bola zvolená Anna Gálová z Prievidze a za jej zástupkyňu Irena Sapančíková z Handlovej.

Program pokračoval adoráciou, ktorú viedol pán farár Ivan Iskra z Novák. Vrcholom stretnutia bola sv. omša spojená s obnovením sľubov a zasvätením sa Najsvätej-

šiemu Srdcu Ježišovmu. Hrou na organe ju sprevádzala pani Alica Karpíšová.

Program ďalej pokračoval občerstvením, svedectvami, rozprávaním o zážitkoch, skúsenostiach, vnútornom živote i obojte zmieru v tešiteľstve. Spoločenstvu venovala obraz s názvom Srdce Boha sa približuje srdcu človeka maliarka Helena Galbavá z Handlovej. Stretnutie bolo ukončené modlitbou Korunky Božieho milosrdenstva, spevmi a želaním Božieho požehnania do najbližšieho stretnutia.

Text a foto: Anna Gálová

Personálne zmeny kňazov sa dotkli aj Prievidze

K 1. júlu 2016 nastávajú zmeny kňazov vo farnostiach. Tie neobídu tento rok ani Prievidzu, pričom (až na jednu výnimku) sa menia všetci okrem farárov.

Vo farnosti Prievidza-mesto ku koncu júna po troch rokoch odchádza kaplán Dušan Rončák a od začiatku leta bude jeho novým pôsobiskom farnosť Šahy. Strieda ho kaplán Ján Jáger, ktorý do Prievidze prichádza po tiež trojročnom pôsobení v Hriňovej.

Dvojitá zmena sa dotkne aj farnosti Prievidza-Zapotôčky. Kaplán Branislav Markovič je od 1. júla menovaný za administrátora farnosti Oslany a na jeho kaplánske miesto od toho istého dátumu príde Milan Tomaga,

ktorý doteraz študoval biblické vedy v Ríme. Taktiež diakona Jozefa Benčata, ktorý bol 18. júna vysvätený za kňaza a ktorý od júla nastupuje na kaplánske miesto do Hriňovej, nahradí novovysvätený diakon Juraj Ondruš, ktorý bude až do svojej kňazskej vysviacky pastoračne účinkovať na Zapotôčkoch.

Doteraz slúžiacim i novým pastierom prajeme mnoho požehnaní a síl od Pána i ochranu Božej matky a svätých!

-du-

Putovala k nám farnosť Prievidza-Zapotôčky

Pod vedením svojich duchovných otcov v sobotu 25. júna vykonali púť do chrámu milosrdenstva veriaci z farnosti Prievidza-Zapotôčky. Kajúcou pobožnosťou, adoráciou, sviatosťou zmierenia a účasťou na Eucharistii sa obracali so svojimi prosbami k Božiemu milosrdenstvu.

Aj počas tejto púte sa v kajúcej pobožnosti prihovoral veriacim farár putujúcej farnosti. Skutok telesného milosrdenstva počestných sa ujať všetkým priblížil dôstojný pán Libor Straka.

Počas dvoch prázdninových mesiacov dekanátne púte nebudú bývať. Pozývame vás však, aby ste si vykonali svoju púť či

už ako jednotlivci, rodiny, alebo skupina veriacich k bráne milosrdenstva, prijali sviatosť zmierenia, zúčastnili sa svätej omše, prijali Eucharistiu, a tak získali potrebné milosti od Boha.

Marián Husár

Chrámový koncert u piaristov

V nedeľu 26. júna sa v piaristickom kostole v Prievidzi konal chrámový koncert. Účinkoval na ňom domáci organista kostola, poslucháč VŠMU Marek Dietrich (organ), ale i jeho spolužiaci Mária Zummerová (husle), Andrej Kozár (trúbka), Anna Kozárová (klarinet). Počas koncertu zazneli klasické i moderné skladby a okrem tradičným Bachových, Vivaldiho či Lisztových diel si publikum mohlo vypočuť i súčasnú hudbu Ennia Morriconeho.

-ph-

Zľava: Andrej Kozár, Anna Kozárová, Mária Zummerová, Marek Dietrich, nádejná organistka Katarína Šimkovičová, Mgr. Jozef Varga

Foto: Anna Gálová

**Prievidzská púť k Nanebovzatej Panne Márii
v Roku milosrdenstva
13. - 14. august 2016**

Sobota 13. 8. 2016

- 16.30 **Slávnostný sprievod** z Kostola sv. Bartolomeja
na Mariánsky vršok
18.00 **Svätá omša** – dekan Vladimír Slovák (Mariánsky vršok)
19.15 **Akatist** k presvätej Bohorodičke
20.00 **Chvály** – kapela Heartbeat,
speaker Michal Zamkovský CSsR
22.00 **Svätá omša** – Radovan Hasík, komunita Emanuel
(Mariánsky vršok)
23.00 **Adorácia**

**„Jeho milosrdenstvo
z pokolenia na pokolenie
s tými, čo sa ho boja.“
(Lk 1, 50)**

Nedeľa 14. 8. 2016

- 7.30 **Svätá omša** – Ján Jáger (Mariánsky kostol)
9.15 **Modlitba slávnostného ruženca** (Mariánsky vršok)
10.00 **Slávnostná svätá omša** – Michal Zamkovský CSsR,
misionár milosrdenstva (Mariánsky vršok)
16.00 **Deň farnosti** – športovo-oddychové popoludnie (SOŠ Ul. T. Vansovej)
súťaže pre deti, tvorivé dielne,
guláš, futbalový zápas, hudobná skupina Necpalanka
Spoločnosť priateľov detí z detských domovov **Úsmev ako dar /Deň otvorených dverí/**

*Počas sobotného a nedeľného programu bude možné v Mariánskom kostole
pristúpiť k sviatosti zmierenia*

Konferencia Vznešená bola venovaná ženám

Občianske združenie Jozue usporiadalo v Daddy´s Cafe 18. júna 2016 celoslovenskú ženskú konferenciu s názvom Vznešená. Konferencie sa zúčastnilo viac ako 120 žien z celého Slovenska a tiež z Čiech.

Úvod konferencie patril Piešťanským chválam, ktoré pomohli uviesť účastníčky do Božej prítomnosti. Ženy si mohli vypočuť prednášky Matky Žakovej, Janky Belákovéj a Glorie Grey, ktoré postupne odhaľovali osobitný vzťah Boha k ženám.

sú pre neho dôležité, aké sú ním bezvýhradne milované, prijímané - ako vznešené Božie dcéry. Učili sa chápať Boha ako svojho otca aj ako svojho manžela, ako jediného, ktorý dokáže uzdraviť ich zranenia.

Významným hosťom konferencie bola laická misionárka z Ameriky Gloria Grey, ktorá je vďaka životu s Duchom Svätým aj vo veku 83 rokov veľmi svieža, plná života, plná dôvery v Boha. Jej svedectvo o vzťahu s Duchom Svätým, o modlitbe a odovzdaní svojho života Ježišovi bolo veľmi inšpiratívne.

Popoludnie konferencie patrilo diskusným skupinám. Účastníčky sa mohli pridať do skupiny tej prednášajúcej, ktorej téma im bola najbližšia a osobne s ňou prebrať konkrétne otázky. Následne im bola poskytnutá služba - modlitba príhovoru. Celodenný program bol večer zakončený chválami.

Veríme, že konferencia nepriniesla len emotívny zážitok a vydychnutie v celotýždennom strese, ale skutočne premenila jej účastníčky, posilnila a prehĺbila ich vzťah s Bohom a dala im nové nasmerovanie ich životov.

Z mnohých reakcií, ktoré prichádzali ako spätná väzba po konferencii, bolo zjavné, že veľa žien zažilo uzdravujúci dotyk Boha, posilnilo to ich vieru, vrátilo radosť zo života s Bohom. Mnohé si uvedomili silu a nevyhnutnosť odpustenia, potrebu denného kontaktu so Svätým písmom, význam odovzdania svojho života Kristovi a hľadanie Božej prítomnosti v každodennom živote.

Ženy, na ktoré je v súčasnosti vyvíjaný veľký tlak; ženy, ktoré musia podávať výkon, na základe ktorého sú hodnotené; ktoré musia bojovať o svoje miesto vo svete mužov a ktoré sú častokrát nútené správať sa ako muži, mohli zažiť, aké veľké je prijatie Boha; mohli cítiť, aké

Text: Hanka Bendová
Foto: Peter Belák ml.

Piaristi privítali budúcich prvákov

Tretí ročník záhradnej slávnosti Piarfest bol 3. júna 2016 spojený so stretnutím s budúcimi prvákmi. Školský dvor piaristickej školy sa naplnil deťmi a ich príbuznými, predovšetkým rodičmi. Od 16:00 do 18:00 hodiny sa mohli všetci prítomní zúčastniť oslavy rodiny - nielen tej klasickej, ale i školskej.

Intenzívne prípravy na poobednú slávnosť sa začali už deň vopred. Mnohí starší žiaci a študenti pomáhali pri chystaní stolov, výzdoby a občerstvenia. Pani učiteľky z prvého stupňa základnej školy zas prispeli vlastnoručne vyrobenými nátiernami a upečenými koláčmi. Priamo na dvore sa v kotline pripravoval guláš.

Poobedný program bol odštartovaný rozprávko - príbehom O troch prasiatkach, ktoré chodili do školy a spolu s deťmi plnili zábavné matematické i jazykové úlohy. Budúci prváci za odmenu dostali záložku, ktorú v septembri vložia do šlabikárov. Z rozprávkového vlka sa napokon vyklul

hudobne nadaný dobrák. Spolu s deťmi si zatancoval i zaspieval.

Potom už nasledoval program podľa vlastného výberu. Niektorí šli súťažiť v športových súťažiach, ďalší si nechali namaľovať obrázok na tvár a iní sa venovali tvorivým prácam (výrobe náušnic či obrazu z plste). Piarfestom sa vytvoril priestor na stretnutie rodín. Spokojný smiech, ktorí sa rozliehal po okolí, svedčil o dobrej nálađe a - i napriek predpovediam počasia - o krásnom dni plného ľudského svetla a Božieho požehnania v rodinách i v škole.

Anežka Kútiková

Novinky z piaristickej školy

Francúzske piesne majú úspech

Dňa 3. júna sa v Banskej Bystrici konalo národné finále súťaže Spievam po francúzsky. Klárka Džuponová s piesňou od Olivie Ruiz Elle panique obsadila 5. miesto. Viktória Granecová s piesňou od Camille Au port rovnako ako v krajskom kole zvíťazila vo svojej kategórii a postúpila do medzinárodného finále, ktoré sa konalo v Ostrave 17. júna. Okrem krásnych zážitkov a cien si Viktória Granecová (foto) vysúťažila aj zájazd do Paríža.

Divadlo otvára srdcia pre trvalé hodnoty

Na námety slovenskej ľudovej rozprávky žiaci i študenti literárno-dramatického krúžku našej školy pod vedením p. uč. Marcely Lenhartovej predstavili v premiére 30. mája v mediálnej učebni svoju Červenú Čiapočku. Zároveň žiaci Divadelného krúžku z 2. stupňa zahrali svojim spolužiakom evanjelizačnú divadelnú hru Judea hľadá hviezdu, scenár ktorej napísal náš skrytý literárny talent, kolega Marek Šimurka, profesor na gymnáziu.

Študentské tričko

Dňa 15. júna boli naši študenti zo SOŠ v odbore grafik ocenení za aktívnu spoluprácu so spoločnosťou Agentúra Tympany, s. r. o. Študenti sa zapojili do prípravy návrhov študentského trička. Víťazom súťaže sa stal žiak III. F triedy Peter Belák. Ďalšie ceny získali žiak I. F triedy Miloš Brežani a žiak II. F triedy Peter Škríba.

Pripravila: Elena Blašková

Rosnička opäť navštívila Nitru

Nedeľa 5. júna 2016 bol pre Rosničku po roku opäť dňom príjemnej návštevy mesta Nitra. V tomto meste býva páter Ján Lichtner alias Janko Slniečko, ktorého sme znova chceli navštíviť a spolu sa potešiť.

Všetko naštartovala detská sv. omša spolu s pátrom Jánom Lichtnerom, na ktorej spievala aj Rosnička. Po nej sme schladili svoje hrdlá dobrou nitrianskou zmrzlinou a na záver deti navštívili mestský park plný najrôznejších atrakcií, ktoré ich veľmi potešili. Tento deň nás znova presvedčil o tom aký je náš Boh dobrý a ako je dôležité sa spolu stretávať.

Text a foto: Ján Hríb SchP

Deti sa pred prázdninami vzdelávali v prírode

Škola v prírode tento rok bola pre piaristickú základnú školu v netradičnom letnom termíne od 13. do 17. júna 2016. Aj napriek tomu sa niesla v tradične priateľskej a radosnej atmosfére. Miesto konania bola ako vždy Lubietová, rázovité, malebné bývalé banské mestečko, ktoré sa nachádza v krásnom prostredí Veporských vrchov. Dobrý Boh nám dal znova pocítiť, že je dobrým starostlivým Otcom, ktorý sa stará o svoje deti cez príjemné počasie, množstvo zážitkov a priateľských stretnutí.

Text a foto: Ján Hríb SchP

Gymnázium oslavovalo 20. výročie znovuoobnovenia činnosti

V stredu 29. júna 2016 sa o 10:00 v aule Žilinskej univerzity konal slávnostný program pri príležitosti osláv 20. výročia znovuoobnovenia činnosti piaristického gymnázia v Prievidzi a zároveň 350. výročia príchodu piaristov do nášho mesta. Predchádzala mu slávnostná sv. omša, na ktorej sa zúčastnilo celé spoločenstvo piaristickej školy.

Akadémia v podaní účinkujúcich absolventov i súčasných študentov nášho gymnázia bola pestrou zmesou videoprodukcie, hudobného a umeleckého programu, spomienok osobností spojených s históriou školy i prezentácie schopností našich žiakov v oblasti vedy a kultúry. Odznali mnohé výpovede plné ocenenia a vďačnosti za prínos, ktorý škola pre jej členov predstavuje.

Podujatie odštartovali tóny ľudovej hudby v podaní cimbalovky a slávnostný príhovor pani riaditeľky Viery Beňovej. Nasledovala humorná scénka o stvorení žiaka a spomienky pátra Jána Hríba SchP, ktorý je so školou spojený už takmer dve desaťročia, a pána zástupcu Ambróza Jamriška, ktorý predstavil prínos riaditeľov školy.

Príhovory sprevádzala prezentácia fotografií zo života školy počas uplynulých 20 rokov. Nasledovali ukážky tancov z rôznych národov. Prijemnú atmosféru v podobe francúzskej piesne navodila aj Viktória Granecová, víťazka celoslovenského kola súťaže Spievam po francúzsky. Svoje úspechy na poli vedy predstavili najskôr študenti so súťažným fyzikálnym videom a potom Ivan Petrovič, ktorý sa venuje projektu a výskumu pestovania papriek a získal druhé miesto v celoslovenskom kole biologickej olympiády.

Živé vystúpenia dopĺňali tzv. zdravice vo forme videa, v ktorých mohli žiaci, absolventi aj učitelia vyjadriť svoje blahoželania. Napokon moderátorská dvojica opäť ohlásila cimbalovku zloženú z mladých gymnazistov, ktorá slávnostný program ukončila.

Nášmu v prievidzskom okrese výnimočnému gymnáziu prajeme, aby v duchu hesla

zakladateľa rehole piaristov sv. Jozefa Kalazanského „Zbožnosť a veda“ mohlo i naďalej vytvárať priaznivé podmienky pre výchovu a vzdelávanie mladej generácie v odbornosti i kresťanských hodnotách.

Text: Zuzana Škrinárová

Foto: Mojmir Németh

Dnes na slovíčko s odchádzajúcim kaplánom Dušanom Rončákom

Táto farnosť má potenciál asi vo všetkom

Po troch rokoch pôsobenia v našej farnosti odchádza na nové miesto kaplán Dušan Rončák (35), známy svojím zápalom a horlivosťou pre Božie veci. Spýtali sme sa ho, ako hodnotí tu prežité roky i čo očakáva od budúcnosti.

▪ **Keď sa pozriete späť na tri roky vášho pôsobenia vo farnosti Prievidza-mesto, z čoho máte najväčšiu radosť ako z „dobre urobenej práce“?**
Na to mám celkom jednoznačnú odpoveď - sú to kurzy prípravy na manželstvo.

▪ **Prečo?**

Z organizačného hľadiska možno povedať, že je to vec, ktorá v tejto farnosti funguje najlepšie. Rodina je najväčším ľudským aj Pánovým dielom. Rodiny sú totiž veľkým darom a požehnaním aj pre Prievidzu. Už svätý Ján Pavol II., keď bol v Banskej Bystrici, povedal, že rodiny sú tým sadom, v ktorom vyrastajú sadenice nových generácií. A keď objavíme hodnotu rodiny, tak z nej plynú nové kňazské povolania, nové povolania do rodín, nové povolania do bežných zamestnaní v živote.

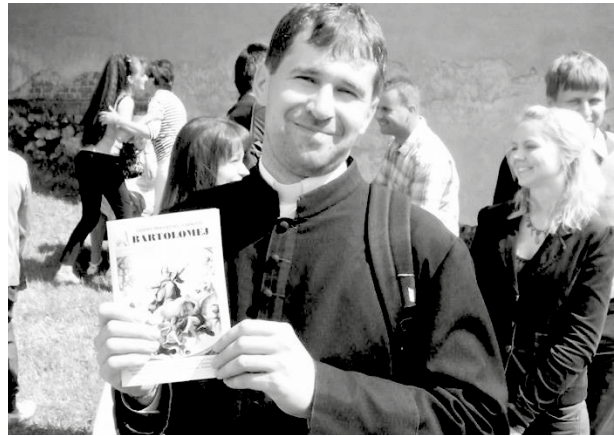
▪ **S čím sa asi budú spájať vaše najkrajšie spomienky?**

Zažil som tu - to musím povedať ako prvé - veľmi dobré spoločenstvo kňazov. A najmä som mal skvelého šéfa. Hovorím to nie preto, že si chcem „prihriať“ polievku“, ale preto, že som skutočne vďačný za pána dekana.

A potom sa pekné spomienky budú asi najviac viazať k rodinám. Špecifiká mal určite aj náš farský časopis - ja ako učiteľ slovenčiny som sa v ňom mohol celkom dobre realizovať.

▪ **Sú nejaké miesta v Prievidzi a jej okolí, ktoré vám učarovali?**

Bojnice, samozrejme (smiech). Okrem toho si veľmi dobre spomínam na pohľady

počas jarných večerov od našej fary smerom na Bojnice. Bolo to neskutočne krásne, celé zaliate slnkom, a to jarné prebúdzanie života! Okrem toho mi učarovali ešte i prechádzky na Mariánskom vršku a pohľad z vyhladky.

▪ **Stretli ste sa tu s nejakými zvyklosťami, ktoré vás zaujali alebo prekvapili?**

Zo začiatku bolo trochu ťažké vnímať, že Prievidza je také malomesto a má trochu malomestské zmysľanie. Z hľadiska zvyklostí ma najviac prekvapili - a dobre sme sa s pánom dekanom na tom bavili - také špeciálne prievidzské slová ako vpredšie, vzadšie, žufaňa, idem pri kostol (namiesto ku kostolu) a podobne. Toto v našom bystricko-zvolenskom prostredí nepoznáme.

▪ **Ako vám pôsobenie v Prievidzi pomohlo vo vašom kňazskom raste?**

Veľmi. Najmä z toho pohľadu, že som mohol veci, ktoré som načerpal predtým v seminári, aj reálne žiť. Boh mi umož-

nil vlastne všetko, čo som chcel. Samozrejme, aj pán dekan mi dal priestor na realizáciu, aj tu boli veľmi otvorení ľudia. Potvrdilo sa mi, že keď som ja otvorený k druhým, tak potom sú aj oni otvorení ku mne.

▪ **Boli aj také situácie, kedy ste si uvedomili, že treba nejako zmeniť svoje postoje? Alebo vám stačilo realizovať to, čo ste sa už naučili a čo ste boli pripravený robiť?**

Samozrejme, to sa nejako okresáva v priebehu služby. Nespomínam si teraz na niečo konkrétne, ale učil som sa určite mnohým veciam. Napríklad aj tomu, že nemôžem robiť všetko a že treba veci trošku aj selektovať. Dokonca to mi po pol roku pán dekan povedal aj prostredníctvom odpovede môjmu otcovi.

Na základe potreby farnosti a rozdelenia úloh som sa dostal k práci s rodinami, čo považujem za veľký Boží dar. Bola to veľmi rôznorodá skúsenosť, pretože jeden rozmer bol ten, že sme pripravovali snúbencov, a ďalším bolo stretávanie sa lektorských rodín navzájom. A zároveň oni mali deti, s ktorými som bol ako taký veľký kamarát.

▪ **Ste kňazom, ktorý sa dost' snaží využívať aj internet ako prostriedok pastoraácie a evanjelizácie. Je to prostredie, ktoré niekedy reaguje na poučovanie veľmi otvorene, až agresívne. Podelíte sa s nami o nejaké rady, ako v ňom pôsobiť účinne?**

Myslím si, že internet a sociálne siete sú veľmi pekným priestorom evanjelizácie. Aj pápeži v posolstvách k mediálnej nedeľi viackrát povedali, že tam treba dávať vhodné príspevky. A o to sa aj snažím. Zároveň je internet veľmi praktickým spôsobom dohovárania sa. Či už s birmovancami, alebo aj so spomínaným tímom predmanželskej prípravy sme sa dohadovali cez internet. I redakcia Bartolomeja

v podstate fungovala takto, aj keď boli aj reálne stretnutia. Myslím si, že internet je veľmi dobrým prostriedkom, kým sa nestane cieľom. A to sa snažím praktizovať.

▪ **Ako internetu neprepadnúť?**

Treba mať v prvom rade cieľ a víziu svojho života, ktorá by mala smerovať k Bohu. A potom v neposlednom rade nejaký režim. Určite sa mi veľa krát stalo, že som pri internete strávil viac času, ako som mal a chcel, hoci to niekedy tiež ťažko posúdiť. Lebo keď som si písal s niekým, kto to potreboval, a bola to istá forma služby alebo pomoci, tak som síce už potom nevládal, ale nemožno to celkom označiť za „zabíjanie času“.

▪ **V čom vidíte potenciál našej farnosti - dobré stránky, ktoré by sme si mali zachovať, prípadne ich rozvíjať?**

Táto farnosť má potenciál asi vo všetkom. Veľkým pozitívom je, že je tu cirkevná škola. To je neskutočne silnou stránkou farnosti. A je tu tiež ďalšia stredná škola, ktorá je veľmi veľká - štátne gymnázium. A to, že je tu cirkevná škola, ktorá je spravovaná osobitnou reholou, nie farnosťou, tak to je devíza, ktorú nemá žiadna iná farnosť v diecéze a aj na Slovensku je to skôr vzácnosťou.

No a potom, samozrejme, je tu aj silné ružencové spoločenstvo a mládežnícke Spoločenstvo Piar. Na tom sa dá dobre stavať. Sú to ľudia, ktorí majú živú vieru, nielen takú nejakú tradičnú.

Ako tretiu vec by som vypichol farský časopis. To je tiež málokde a takto dobre fungujúci azda ešte menej.

Osobitným plusom farnosti je prítomnosť rehoľníkov - ako mužov, tak aj žien.

▪ **Keby ste mali možnosť vyprosiť pre našu farnosť jeden zázrak, čo by to bolo? A teda na čo by sme my sami mali najviac myslieť, keď sa modlíme za svoju farnosť? Zázrakom je vždy nové kňazské povolanie.**

A toto pre Prievidzu treba ako soľ, lebo tých povolání je stále menej. Prievidza bola vždy hrdá na to, že z nej pochádza veľa kňazov. Teraz to už nejako ustáva.

A ďalšie zázraky? Ono to asi príde spolu s tým.

▪ **Povedali by ste, že Prievidžania dostatočne využívajú kňazov?**

V Prievidzi je jedna veľká nevýhoda, a to že sa kňazi často striedajú, keďže sú tu dvaja kapláni. Dokonca aj dekan sa striedajú dosť často. To je vec, ktorá ovplyvňuje aj to, či a ako nás ľudia využívajú a ako sme k dispozícii.

Pastorácia v meste je špecifická tým, že kňazi musia - to aj pápež hovorí - k ľuďom vychádzať, nie čakať, že ľudia prídu za nimi. A myslím si, že takto sú nastavení aj ľudia v Prievidzi, to je úplne prirodzené. Keď kňazi k nim vychádzajú - stačí sa možno usmiať alebo sa stačí nejak o človeka zaujímať - potom... Podáte prst a ľudia zoberú celú ruku. Ale na to sme tu!

▪ **Bolo pre vás v Prievidzi aj niečo zásadne ťažké?**

Hovoril som si, že ak sa ma toto niekto spýta, budem vedieť, čo odpovedať. Za ťažké som vždy považoval to, keď som sa musel lúčiť - v tom zmysle, že zomrel - s niekým, koho som napríklad svedčoval alebo s kým som mal nejaký vzťah. V polovici môjho pôsobenia som dokonca pochoval dievčinu, s ktorou sme boli dobrými priateľmi, Kristínku Gürtlerovú. Neznáma to, že som sa pri takomto pochovávaní cítil zle. Keď som svedčoval chorých alebo vysluhoval sviatosť chorým a zomierajúcim, išiel som za tými ľuďmi rád. Len to

bolo ťažké, keď som sa s niektorými musel v pozemskom význame lúčiť.

▪ **A aby sme neskončili smrťou, tak sa ešte opýtam, či sa tešíte do Šiah?**

Áno, teším sa. Niežeby mi nebolo za Prievidzou ľúto, ale teším sa, pretože sa to snažím brať ako Božiu vôľu. Všetci mi vravia, že budem mať dobrého šéfa (pátra Gerharda Glazer-Opitza, niekdajšieho duchovného v bojnickej nemocnici, pozn. red.). Ja si to myslím tiež 😊. A napokon, všade sú ľudia... Už som si kúpil aj konverzáciu maďarčiny.

Za rozhovor ďakujú Mária Suríková a Petra Humajová

Foto: archív Dušana Rončáka

Chvíľa oddychu na prievidzskom námestí

Dušan Rončák pochádza z Nemiec pri Banskej Bystrici. Kňazskú vysviacku prijal 15. 6. 2013 v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici. Rok pred tým (1. 7. 2012 - 15. 6. 2013) strávil ako diakon na praxi vo farnosti Prievidza-Zapotôčky. Po troch rokoch pôsobenia vo farnosti Prievidza-mesto odchádza od 1. júla 2016 do farnosti Šahy.

Čo dnes znamená „pocestných sa ujať“?

Vari najznámejším príbehom zo Svätého písma o prijatí pocestných je príbeh Jozefa a Márie. Odchádzajú z Nazareta do Betlehema, aby sa dali zapísať, čiže aby prišli na sčítanie vtedajšieho obyvateľstva. Mária, ktorá je v požehnanom stave, a Jozef nenachádzajú miesto v hostinci, ale napriek tomu ich prichýlia v maštali, kde sa narodí malý Ježiš.

Mária a Jozef sú pocestnými, v tej chvíli ľuďmi bez prístrešia, ktorí potrebujú, aby sa ich niekto ujal. Nie sú v Betleheme natrvalo. Po zápise odchádzajú do Jeruzalema, aby narodeného malého Ježiša obetovali Bohu v chráme a potom sa vracajú do Nazareta. Tento biblický príbeh nám môže byť pomôckou, ako sa aj my máme ujímať pocestných, alebo ako píše Katechizmus katolíckej cirkvi, ľudí, ktorí sú na ceste a momentálne hľadajú prístrešie.

Kam kráčaš a čo potrebuješ?

Ak nás vyhledá človek, ktorý potrebuje dočasný príbytok, prvou otázkou by malo byť, odkiaľ smeruje a kam. V odpovedi na túto otázku „pocestný“ vyjadrí svoj zámer, a samozrejme, odhalí aj to, aký je cieľ jeho cesty. Z tohto môžeme aj my usúdiť, aký zámer má „pocestný“ a čo je dôvodom jeho putovania, resp. cesty.

Ďalšou otázkou je, čo potrebuje? V pastoračnej praxi som sa stretol s rôznymi „pocestnými“, ktorí sa zastavili na fare. Odhliadnuc od špekulantov, ktorých je v dnešnej dobe najviac a chcú vás len využiť, prišli aj takí, ktorí potrebovali skutočnú pomoc, a bolo zjavné, že skutok telesného milosrdenstva je adekvátnou odpoveďou na ich momentálnu núdzu. Potrebovali si odpočinúť, umyť sa či uhasiť si smäd. Boli však aj takí, ktorým som poskytol dočasný prístrešok, nakoľko to bolo v mojich možnostiach.

Je však zrejmé, že nie všetci máme podmienky a možnosti nechať pocestného aj prespať. Ale pokiaľ je jeho požiadavka a cieľ cesty dobrý, máme urobiť všetko potrebné, čo je v našich možnostiach a schopnostiach.

Pocestní v minulosti

Spomínam si na rozprávanie mojej starej mamy, ako to bolo v jej časoch s pocestnými a tými, ktorí nemali prístrešie. Hovorila, že to boli veľmi slušní ľudia, ktorí vôbec neboli špekulanti. Dôvodom ich cesty bola buď púť, alebo ak to boli ľudia bez prístrešia, neboli schopní na základe svojho telesného alebo duševného handicapu postarať sa o seba. Vraj vždy prišli potichu a bez toho, aby rušili. A hoci domy vtedy nemali zámky a zabezpečovacie zariadenia, nikdy nikto z nich nevošiel dnu bez pozvania. Hovorila: „Bolo našou kresťanskou povinnosťou sa o týchto ľuďoch postarať, tak, ako sme vedeli a mohli, či to už bolo jedlo, alebo aj nocľah - tam, kde sa dalo.“

Vieme, že ľudia vtedy bývali v jednej izbe a kuchyni aj deťmi, ktorých bolo viacero, ale vždy našli nejaký priestor a trebárs aj za pomoci susedov spôsob, ako sa „ujať pocestných a ľudí bez prístrešia“. Na záver stará mama skonštatovala, že títo ľudia vždy poďakovali a nebrali ich pomoc ako samozrejmosť, ale ako dobrovoľnú službu bližnému na ceste.

A čo dnes?

V dnešnej dobe sa už toľko nestretávame s pútnikmi, ktorí chodia peši na rôzne pútnické miesta. Väčšina z nich už využíva dopravné prostriedky. Skôr sa stretávame s ľuďmi, ktorí sú bez prístrešia. Čo je vtedy našou kresťanskou úlohou?

Vieme, že títo ľudia sú veľakrát mimo sociálneho spektra bežného človeka. Preto treba veľmi pozorne rozlišovať, či človek, ktorého stretáme a vidíme, že potrebuje našu pomoc, ju aj reálne využije - to znamená, že nami poskytnutá pomoc mu bude

k úžitku nielen dočasnému, ale aj ho aj na jeho ceste, či inak povedané putovaní, posunie ďalej, resp. priblíži k riešeniu jeho problému.

V súčasnosti máme tiež možnosť vnímať príliv migrantov z rôznych častí do Európy. Tiež je tu na mieste otázka, či aj oni sú cieľovou skupinou skutku milosrdenstva „ujasť sa ľudí bez prístrešia“. Na túto otázku možno odpovedať dvoma spôsobmi. Áno - ak cieľom ich cesty je oslobodenie sa od útlaku, teroru, vojny, a tiež ak sú ochotní prijať spôsob života spoločnosti tých, ktorí ich medzi seba prijmu. Nie - ak sú to ľudia,

ktorí hľadajú len ekonomické výhody, ak prichádzajú s nejasným zámerom, prípadne so zámerom násilného presadzovania svojho spôsobu života a pod.

Ak teda človek prichádza ako núdzny, či už ako pútnik, alebo človek bez prístrešia, je mojou kresťanskou povinnosťou pomôcť mu v rámci mojich možností a schopností. Je však potrebné, aby aj jeho zámer a spôsob, ktorým o pomoc žiada, bol slušný a cieľ jeho cesty, či putovania morálne dobrý.

Libor Straka, farár vo farnosti Prievidza-Zapotôčky

„Muži a ženy, potrebujeme Božie milosrdenstvo, ale tiež potrebujeme naše milosrdenstvo; potrebujeme si navzájom podať ruku, pohľadiť sa, starať sa jeden o druhého. A preto vás všetkých pozývam, aby ste konali na každom mieste, na celom svete, trvalé skutky milosrdenstva. Nemajte strach z milosrdenstva: milosrdenstvo je pohľadanie Boha“.

Pápež František, 17. júna 2016

Dobitý povesť na cestách internetových sietí

Ľudia chodia po rôznych cestách. V súčasnosti však oveľa viac po cestách virtuálnych ako tých reálnych. Stačí si dať do pomeru množstvo času stráveného na cestách vonku a na cestách internetových sietí vo vnútri svojho počítača, mobilu alebo iného elektronického média, ktoré umožňuje četať. Prekvapujúcim zistením je aj fakt, že veľká väčšina mladých ľudí vstupujúcich do manželstva sa „zoznámila“ na internete.

Prečo takýto nepomer a preferencia virtuálneho sveta pred reálnym? Zamýšľali ste sa niekedy nad tým? Svätý Otec František vo svojom príhovore ku Svetovému dňu médií v r. 2014 o tom píše: „Čo nám teda v digitálnom prostredí pomáha, aby sme rástli v ľudskosti a vzájomnom porozumení? Musíme napríklad znovu získať určitý zmysel pre pomalosť a pokoj. To si vyžaduje čas a schopnosť vytvoriť ticho na počúvanie. Taktiež potrebujeme byť trpezliví, ak chceme pochopiť tých, ktorí sú iní ako my: človek sa naplno vyjadří nie vtedy, keď je jednoducho tolerovaný, ale keď vie, že je naozaj prijatý. Ak naozaj túžime počúvať iných, potom sa naučíme pozerat' na svet inými očami a oceniť ľudskú skúsenosť, ktorá sa prejavuje v rozlič-

ných kultúrach a tradíciách.“

Aká potom môže byť komunikácia v službe naozajstnej kultúry stretnutia? A čo pre nás, Pánových učeníkov, znamená podľa evanjelia stretnúť človeka? Ako napriek všetkým našim obmedzeniam a hriechom je možné byť naozaj jedni voči druhým blízky?

Tieto otázky možno zhrnúť do otázky, ktorou sa jedného dňa zákonník, teda ten, čo komunikuje, obrátil na Ježiša: „A kto je môj blízky?“ (Lk 10, 29). Táto otázka nám pomáha pochopiť komunikáciu cez pojem blízkosti. Mohli by sme ju preložiť takto: ako sa prejavuje „blízkosť“ pri používaní prostriedkov komunikácie a v novom prostredí vytvorenom digitálnymi technológiami?

Odpoď nachádzam v podobenstve o milosrdnom Samaritánovi, ktoré je aj podobenstvom o komunikátorovi. Kto totiž komunikuje, stáva sa blízkym či blížnym. A milosrdný Samaritán sa nielen stáva blížnym, ale ujíma sa človeka, ktorého vidí polomŕtveho na okraji cesty. Ježiš obracia perspektívu: nejde o to, aby sme spoznali druhého ako mne podobného, ale o moju schopnosť stať sa podobným tomu druhému. Komunikovať teda znamená uvedomiť si, že sme ľudské bytosti, že sme Božie deti. Páči sa mi definovať túto moc komunikácie ako „blížkosť“.

Nestačí prechádzať po digitálnych „cestách“, teda jednoducho byť pripojení: je potrebné, aby pripojenie bolo sprevádzané skutočným stretnutím. Nemôžeme žiť sami, uzavretí v nás samých. Potrebujeme milovať a byť milovaní. Potrebujeme nehu. Nie komunikačné stratégie garantujú krásu, dobro a pravdivosť komunikácie. Preto ani svetu médií nesmie byť cudzia starosť o ľudstvo; aj tento svet je povolaný vyjadrovať nehu. Digitálna sieť môže byť miestom bohatým na ľudskosť; nielen sieťou drôtov, ale sieťou osôb. Neutralita médií je len zdanlivá: iba ten, kto komunikuje, dávajúc do hry samého seba, môže predstavovať vzťažný bod. Osobné zaangażovanie sa je samotným koreňom vierohodnosti komunikátora. Práve preto aj kresťanské svedectvo - vďaka tejto sieti - môže dosiahnuť aj na periférie existencie. Často to opakujem: medzi Cirkvou, ktorá je vytlačaná na perifériu, no vydáva sa na cesty, a Cirkvou, ktorá trpí prílišným sústredovaním sa na seba, bezpochyby dávam prednosť tej prvej. A ide tu o cesty sveta, kde žijú ľudia, kde ich možno efektívne i afektívne stretnúť. Medzi týmito cestami sú aj digitálne cesty, preplnené často zranenými ľuďmi: mužmi a ženami, ktorí hľadajú spásu a nádej.

Kresťanské svedectvo sa nevydáva tým, že niekoho bombardujeme náboženskými posolstvami, ale naším rozhodnutím byť tu

pre druhých, ochotou nechať sa trpezlivo a s rešpektom vtiahnuť do ich otázok a pochybností, do ich hľadania pravdy a zmyslu ľudskej existencie.

Spomeňme si na rozprávanie o emauzských učeníkoch. Treba sa vedieť zapojiť do dialógu s mužmi a ženami dneška, aby sme porozumeli ich očakávaniam, pochybnostiam i nádejam a ponúkli im evanjelium, teda Ježiša Krista, Boha, ktorý sa stal človekom, zomrel a vstal z mŕtvych, aby nás oslobodil od hriechu a smrti.

Táto výzva si vyžaduje hĺbku, pozornosť voči životu a duchovnú citlivosť. Viest dialóg znamená byť presvedčený o tom, že druhý nám môže niečo užitočné povedať, dať priestor jeho pohľadu, jeho návrhom. Viest dialóg neznamená vzdať sa svojich vlastných myšlienok a tradícií, ale vzdať sa nároku, že sú jediné a absolútne.

Text: Elena Blašková
Foto: Mária Melicherčíková

Utečenci ako spoločenská téma

Utečenci sa dnes stali dôležitou spoločenskou témou. Napriek tomu, že na Slovensko od začiatku 90. rokov každoročne prichádza žiť niekoľko tisíc prisťahovalcov (nielen utečencov), pozornosť médií, politikov aj bežných ľudí sa teraz zameriava na niekoľko desiatok, ktoré u nás reprezentujú súčasnú migračnú krízu. Pričom v mnohých cieľových krajinách (napr. Nemecko) sa počty žiadateľov o azyl ešte len blížia k počtom zo začiatku 90. rokov, ktoré tiež poznamenala silná migračná vlna z mnohých nepokojmi a vojnami ničených krajín. Skutočná situácia je vážna, ale nie nová. Pre jej vyriešenie je však potrebný trpezlivý záujem o problém a zaujatie správneho postoja.

Cudzinci boli predmetom spoločenských úvah už v staroveku. Zákaz vstupu cudzincov a cudzích umení (xenelasia) poznáme napríklad zo starovekého Grécka (preslávila sa ním najmä Sparta). Odmietanie cudzincov ako nositeľov odlišných názorov je dodnes typickým znakom totalitných spoločností. V otvorených a demokratických Aténach sa stali vážnou témou po tom, ako sa provokatívny Sokrates (cudzinec a filozof) pokúsil racionalizovať spoločenské usporiadanie vyhlásením, že staršiovia by mali požívať spoločenskú úctu a moc len vtedy, keď si ju zaslúžia. Cudzinca už vtedy poznali ako človeka, ktorý prináša nové názory a zvyky, a preto tiež nastavuje kritické zrkadlo zaužívanému spôsobu života.

Mýty o utečencoch

Utečenci sú osobitnou kategóriou migrantov, ktorí opustili svoju domovinu nedobrovoľne, a teda z dôvodu prenasledovania alebo zlej politickej situácie a vojne v krajine. Dnes sa vo všeobecnosti konštatuje nedostatok výskumných údajov, ktoré by ukázali celistvý obraz problematiky života utečencov v hostovských krajinách. Jestvuje však množstvo údajov a výskumov, ktoré sú obmedzené priestorovo, časovo, rozsahom skúmanej problematiky a umožňujú urobiť závery aspoň v tom zmysle, že usadenie sa utečencov v hostovských krajinách je veľmi zložitý proces, ktorý ovplyvňuje veľa faktorov tak zo strany konkrétnych utečencov, ako aj zo strany hostovskej

spoločnosti. Tieto zistenia vyvracajú aj všeobecnú platnosť dnes (nielen u nás) rozšírených mýtov o utečencoch, a to, že: 1. utečenci sú ekonomicky izolovaní, 2. pre hostovské štáty sú bremenom, 3. sú z ekonomického hľadiska homogénni, 4. sú technologicky negramotní a 5. sú závislí od humanitárnej pomoci (porovnaj A. Betts a kol.: Refugee economies. University of Oxford, jún 2014, s. 4).

Skrátka, uvažovanie o riešení problému ne/prijatia utečencov do krajiny pomocou vymenovaných kategórií musí nevyhnutne viesť k omylom. Mnohé skúsenosti dokazujú pravý opak, keď môžu byť utečenci oživujúcim impulzom pre ekonomiku, umožňujú jej previazanie s medzinárodnými trhmi a môžu podnietiť aj rozvoj kultúry a vzdelanosti.

Názory obyvateľov

V poslednom období viacero výskumov skúmalo názory obyvateľov na prisťahovalcov. Ukazujú predovšetkým veľkú mobilizáciu obyvateľov proti ich prijímaniu do krajiny (cca dve tretiny až tri štvrtiny - v závislosti od výskumu a formulácie otázky). Zaujímavým porovnaním preto môžu byť odpovede obyvateľov na podobné otázky v roku 2008 (Európsky výskum hodnôt 2008, databáza SÚ SAV), ktoré neboli natoľko ovplyvnené aktuálnosťou a medializáciou problematiky. Problémom tohto porovnania je hlavne to, že otázky sa netýkali osobitne utečencov. Mnohé však naznačuje tomu, že ani v súčasnosti ľudia vo svojich posto-

joch bežne nerozlišujú rôzne kategórie migrantov. Napriek tomu, že Slovensko má samo veľmi bohatú históriu ekonomickej migrácie a „odchod na západ“ je hlboko kultúrne zakorenený ako podmienka lepšej budúcnosti a osobného úspechu, už v roku 2008 ľudia výrazne odmietali prijímanie ekonomických prisťahovalcov. Môže za to okrem iného idealizovaný obraz západu, kde akoby ani nežili chudobní (opak je pravdou - ako sme naznačili už v marci), a tiež strach o pracovné miesta a požiadavka kontroly. Na otázku: *Čo si myslíte o ľuďoch z menej rozvinutých krajín, ktorí k nám prichádzajú za prácou? Čo by, podľa Vás, mala urobiť vláda?* odpovedalo až 51,2 % respondentov z Trenčianskeho kraja (najviac zo všetkých krajov, v celej SR to bolo 37,2 %), že by „k nám mala púšťať ľudí dovtedy, kým je dostatok pracovných príležitostí“. 39,5 % respondentov z TN kraja (41,2 % v celej SR) označilo možnosť „zaviesť prísne obmedzenie počtu cudzincov, ktorí môžu prísť“. 4,2 % ľudí z TN kraja (5,1 % v SR) odporúčalo vláde „zakázať, aby k nám prichádzali ľudia z iných krajín“ a, naopak, 3,1 % respondentov z TN kraja (8,4 % v SR) odporúčalo „pustiť k nám každého, kto chce prísť“. To, že **odmietanie prisťahovalcov motivujú hlavne ekonomické dôvody** ako obavy o pracov-

né miesta a bohatstvo spolu s obavami o poriadok a strach z kultúrnej odlišnosti (osobitne v Trenčianskom kraji) potvrdzujú aj odpovede na ďalšie otázky, ktoré predstavuje tabuľka.

Na záver možno len konštatovať, že tieto názory odrážajú skôr verejnú mienku než realitu. Aj na Slovensku (v mnohých krajinách EÚ ešte viac) je známe, že na udržanie sociálneho systému (najmä dôchodkov) budeme už v blízkej budúcnosti potrebovať pracovné sily „zvonku“ (veľké krajiny ako Nemecko vyčisľujú túto potrebu v stotisícoch prisťahovalcov), už dnes je problém obsadiť stovky pracovných miest aj u nás a kultúrna homogenita je v súčasnom otvorenom svete len bájnou ilúziou (náboženským fanatikom alebo extrémistom sa dnes môže človek stať aj sediac doma pri počítači).

Je určite chvályhodné, že za prijímanie utečencov sa aj u nás vyslovovali aj reálne angažovali viac kresťania ako ostatní. Je ľudským minimom uvedomiť si, že problém prisťahovalcov sa nedá riešiť ignoranciou. Veľká výzva však spočíva v hľadaní správnej stratégie a plánovaní procesu prijatia tých, ktorých už doma nič nečaká.

Mária Suríková

Tvrdenie	SR	Trenčiansky kraj
Prisťahovalci berú pracovné miesta ľuďom, ktorí sa tu narodili	4,68	4,49
Kultúrny život v tejto krajine narúšajú prisťahovalci	6,5	6,98
Prisťahovalci zhoršujú problémy s kriminalitou	4,2	4,57
Prisťahovalci sú záťažou pre sociálny systém štátu	4,03	3,66
V budúcnosti bude podiel prisťahovalcov hrozbou pre spoločnosť	4,36	4
Pre spoločnosť je lepšie, keď si prisťahovalci zachovávajú svoje odlišné zvyky a tradície	5,66	7,28

Tabuľka: Súhlas s tvrdením - respondenti umiestňovali svoje názory na stupnici od 1 (úplný súhlas) do 10 (úplný nesúhlas). Priemerná hodnota na škále z odpovedí za SR a Trenčiansky kraj. (Zdroj údajov: databáza EVS 2008, Sociologický ústav SAV, vlastný výpočet.)

Na okraj...

Tri otázky pre „couchsurferku“ Editu Bednárovú

Edita Bednárová z Cigľa zaujme už vecnou reakciou na otázku, ktoré krajiny navštívila: „Na ktorom kontinente, či,“ - v tvári sa jej mihnú obavy - „celkovo vo svete?“ Po chvíľke vymenovávania je jasné, že s touto otázkou si už treba dávať pozor aj na Slovensku. Keď dodala, že najviac času v zahraničí strávila pracovne, a nie cez couchsurfing (napr. štyri roky v Keni, pol roka v Afganistane), človek si skľučujúco uvedomí, že by mal viac ako tri otázky. Na druhej strane, ťažko by sa hľadala osoba, ktorá by povolanejšie predstavila moderný spôsob cestovania, pre ktorý sa aj u nás zaužíval názov couchsurfing [čítaj kaučsurfin].

1

Ako funguje couchsurfing?

Základom couchsurfingu je internetový portál www.couchsurfing.com (dnes jestvujú aj ďalšie podobné internetové komunity), ktorý spája ľudí, ktorí keď cestujú, nechcú byť v sterilnom hotelovom prostredí a spoznávať navštívenú krajinu len cez štandardizované ponuky turistických trás, múzeí a sprievodcov, ale chcú ju spoznávať cez domácich ľudí, bývajúc priamo u nich doma. Pre vstup do tejto online platformy je potrebná bežná registrácia a vyplnenie svojho profilu - najlepšie tak, aby zaujal. Po týchto dvoch krokoch je človek v sieti a môže nadviazať kontakty. Jestvujú dve formy účasti: buď človek poskytuje ubytovanie cestovateľom ako hosťiteľ, alebo ako cestovateľ využíva hosťiteľov z krajín, do ktorých cestuje. Alebo oboje. Hlavná výhoda spočíva v tom, že za ubytovanie u hosťiteľa sa neplatí (zdvorilé je priniest darček). Je to spôsob, ako precestovať svet s minimálnym rozpočtom. Preto sa pre niektorých môže stať tento spôsob cestovania životným štýlom, zatiaľ čo pre iných (ako aj pre mňa) je to skôr sporadická dovolenková záležitosť.

2

Niektorým sa zdá byť tento spôsob cestovania nebezpečný, hlavne pre dievča/ženu. Mala si nejaké zlé skúsenosti? Ako sa snažíš vyhnúť nebezpečenstvu?

Zlé skúsenosti som nemala. Musím ale priznať, že párkrát ma premkol pocit strachu, keď som sa spätne zamyslela a uvedomila si, aké nebezpečenstvá sa môžu skrývať za tým, že som niekomu neznámemu vlastne automaticky

odklikla súhlas na ubytovanie v podstate len na základe virtuálneho profilu. Portál couchsurfing ale hlavne funguje ako komunita, v ktorej pôsobím už 10 rokov. Mám tam už vytvorenú celkom dobrú sieť ľudí, na ktorých sa viem obrátiť ako na priateľov s prosbou o referenciu na niekoho neznámeho. Tiež je dôležité sledovať referencie, ktoré si cestovatelia navzájom píšu po osobnej skúsenosti a daná osoba si ich nemôže zo svojej stránky zmazať. Človek si ale musí byť vedomý toho, že takéto bývanie a ubytovávanie je na vlastné riziko. Nevie, či má stránka ochranné mechanizmy v štýle admina, ktorý číta a kontroluje úplne všetko, alebo niečo podobné. Jestvuje však systém dobrovoľných krokov, prostredníctvom ktorých je možné človeka overiť (napr. zadanie fyzickej adresy, následné prijatie pošty od správcov portálu a potvrdenie jej prijatia prostredníctvom kódu, alebo v prípade zaplatenia poplatku dostanú údaje z banky), na základe čoho sa potom na stránke každého účastníka objaví informácia o stupni jeho overenia a ostatní sa tým môžu riadiť. V zásade je to ale hlavne samotná komunita, ktorá niekoho podozrivého alebo nepríjemného vylúči, alebo odíde sám, pretože sa tam nebude cítiť dobre. Najdôležitejšie stále ostáva písanie a sledovanie vzájomných referencií.

3

V čom vidíš najväčšie výhody couchsurfingu, čo ťa na ňom najviac láka? Najväčšia výhoda je finančná (pre mnohých primárna), že človek môže u niekoho prespať zadarmo. Pre mňa má ale ešte väčšiu hodnotu možnosť spoznávať nových ľudí a ich kultúru priamo cez domácnosti. Človek sa oveľa viac dozvie, vie si lepšie naplánovať výlet a užiť si ho. Navyše si človek môže vybrať, či bude fungovať len vo virtuálnej, online komunite (sú tam rôzne skupiny, v ktorých sa debatuje o rôznych veciach, nielen o cestovaní či životnom štýle, možno tu získať rôzne informácie, kontakty, rady), alebo sa rozhodne zúčastňovať na živote tejto komunity aj v reálnom svete, prostredníctvom reálnych stretnutí počas cestovania, ale aj na stretnutiach, ktoré si organizujú niektorí couchsurferi aj na úrovni miestnej, lokálnej, regionálnej alebo na úrovni krajiny. Viackrát do roka sa uskutočňujú aj celosvetové stretnutia - ostatný Silvester som napríklad trávil na takomto stretnutí v Sofii v Bulharsku. Ale nikto tu nikoho do ničoho nenúti.

Za rozhovor ďakuje Mária Suríková
Foto: archív Edity Bednárovej

Lyžovačka v Afganistane

Bol som pocestný a pritúlili ste ma...

Anketa

„Kde je láskavosť, tam veľmi rýchlo rastie svätosť. Ešte nikdy som nepočula, že by láskavé duše zišli z cesty. Svetu chýba predovšetkým nežnosť a láskavosť.“

Matka Tereza

Dnes sme sa našich čitateľov spýtali na to, kedy oni sami ako pocestní zažili prijatie.

Helenka: „Vybrali sme sa autobusom aj s mamou pozrieť si nejakú vhodnú chalupu až za Považskú Bystricu. Bolo krásne. No cestou späť sme zistili, že žiadny spoj do Prievidze už nepôjde. My, naivné dve ženy, sme sa rozhodli, že sa vyberieme pešo smerom na Rajec a že snád' nejaký spoj stihneme. Po istom čase nám zastavilo auto - div sa svete - so značkou PD. Boh o nás vedel, kráčať s nami... A to sme boli vtedy ešte úplne neveriace. Dnes už to vieme!“

Katka: „Cestovali sme autom spoločne s manželom a roztrhol sa nám klinový remeň. Zostali sme stáť uprostred križovatky. Z jedného domu vyšiel pán a spýtal sa nás, čo sa nám to prihodilo. Na križovatke nám začal auto opravovať. Rýchlo doniesol z domu „štrinfľu“ (silónovú pančuchu) poskytol autu prvú pomoc - opravil ho a my sme pokračovali v ceste. Pri poďakovaní sme sa dozvedeli, že bol povoláním lekár.“

Mat'o: „V Bratislave sme nasadli na bicykle aj s kamarátom. Naša cesta smerovala do Ríma. Nič sme nemali dohodnuté dopredu. Trvalo to 14 dní. Asi druhú noc sme v Rakúsku pri jednom kostole stretli skupinu mladých ľudí. Boli to utečenci z Afganistanu. Pomohli nám vybaviť ubytovanie v priestoroch miestnej telocvične. Zatelefonovali starostovi a on nás pozval spoločne s nimi ešte aj na večeru. V Taliansku sme zvonili na viacerých farách, nenašli sme nič. Až na jednej fare mala jedna komunita adoráciu a kňaz nás pozval dnu prenocovať. V Slovinsku nás ubytoval na

farskom úrade kňaz. Ráno po svätej omši sme sa uňho naraňajkovali a ešte nám dal každému 20 eur. Ďalší večer sme oslovili koscov okolo fary. Dali nám miesto na stan a večer nám ponúkli aj víno. Táto cesta bola plná humoru.“

Marta: „Išla som k lekárske na vyšetrenie a tá mala dovolenku. Bolo mi veľmi, veľmi zle. Ponúkol sa mi istý vodič, že ma odviezť k inej lekárske - a stalo sa.“

Mária: „Boli sme na skalách a vracali sa z Križevacu dole. Potkla som sa a letela som dlhé metre dolu kopcom, až som sa zastavila v náručí sestry, ktorá kráčala ďaleko predomnou. Bola som veľmi poudieraná, ale nie polámaná. Odviezli ma na pohotovosť. Všetci spolupútnici aj šofér mi pomáhali na spiatocnej ceste domov. Boli sme ako jedna rodina.“

Anička: „Cestovala som rýchlikom do Trnavy. V trnavskom podchode som nevládala uniesť veľkú batožinu. Oslovil ma bezdomovec, ktorý mi odniesol tašku aj s kufrom k autobusu. Kráčalo okolo veľa ľudí, no on jediný sa ma ujal. Než som sa stihla poďakovať, kamsi zmizol.“

Pavína: „Na našej púti nás zastihla nečakane mrazivá noc. Štyria z nás sme poprosili okolo pol druhej v noci tamojších spevákov, či by nám neporadili nejakú drevenicu, kde by sme si usušili tenisky a trochu sa zahriali. V drevenici, ktorú nám odporučili, bolo schúlených pár bdejúcich ľudí, ktorí tu tiež našli prístrešok. Po dvoch hodinách nám veľmi slzili a ští-

pali nás oči. Boli sme však radi, že sme nezamrzli vonku. Jeden z pútnikov je už kňazom.“

Aneta: „Cestovala som autobusom do moravskosliezských hôr na oslavu priateľky z pôrodnice. V Žiline som si odskočila na toaletu. Po návrate som zistila, že moja taška je položená na nástupišti a autobus je preč. Keďže je tam blízko železničná stanica, stihla som ešte rýchlik do Ostravy. Známa ma však už nečakala. Mala som presnú adresu aj číslo chaty, a tak som vstúpila do noci. Z prvého pohostinstva ma zaviedli k starostovi. Ten so mnou ochotne išiel autom priamo až do lokality chát. Moja priateľka sa síce nevedela modliť, ale zopla ruky smerom k nebesiam a povedala: „No to je jasné, ten tvůj Bůh a anďel ti pomohli i keď v noci...“

Mária: „Dávno plnoleté sme chceli vedieť, ako sa oslavuje Silvester na Morave kúsok od slovenských hraníc. Boli to štyri zástavky vlakom. Spiatočný vlak na Silvestra bol však zrušený. Oblial ma pot. ‚Ved' mám mať doma službu v kuchyni pri varení obeda a najdôležitejšia je raňajšia novoročná svätá omša!‘ Otec bol na nás deti prísny, ba viac než prísny. Vybrali sme sa dve zástavky peši. Trom priateľkám išiel autobus, ktorý u nás nezastavoval. Niekoľko minút som strávila u matkinej sesternice v blízkej tamjšej dedinke, ktorá sa ma snažila pochopiť. A ďalším autobusom som stihla prvú rannú svätú omšu. Veľká bola moja prosba k Pánu Bohu, nech prežijem otcov hnev. Aj tak mu zaň ďakujem, poučila som sa. Musela som stihnúť svoju službu doma pri sporáku, zniest' otcove obavy cez výchovné facky i cez slzy mamy, ktorá sa o nás vždy bála. Veľmi všetko ľutujem

a odvtedy Silvestra neoslavujem. Nech mi to svätý Silvester nemá za zlé. Stačilo.“

Agáta: „Veľmi som plakala pri kostole. Bola som hladná, nevedela som, kam cestovať, čo ďalej. Všetko sa mi zosypalo pod rukami. Ani som si ešte nebola vedomá, že som si všetkému na vine sama. Tam ma stretla priateľka z detstva Helenka. Povedala mi: ‚Neboj sa, Agátka, stretneme sa po svätej omši.‘ Neodsúdila ma, nasmerovala ma aj so svojou dcérou a manželom k Marošovi Kuffovi do Žakoviec. To bola moja najdlhšia cesta k Pánu Bohu a k Nepoškvrenému Srdcu Panny Márie. Otec Kuffa mňa aj mne podobné ‚nebožiatka‘ dovezol aj do Medžugoria k svätej Matke. Bol to u neho dlhoročný pobyt, očistná, odprošujúca cesta. Ďakujem všetkým, ktorí sa ma ujali a odpustili mi.“

Pripravila: Anka G. Vavrová

Foto: Silvia Kobelová

„Láska začína doma. Všetko záleží na tom, ako sa navzájom milujeme. Nech aj vaše spoločenstvo žije v tejto láske a šíri vôňu Ježišovej lásky všade tam, kam idete. Nebojte sa milovať, až to bude bolieť, lebo tak miloval Ježiš.“

Matka Tereza

Žije s túžbou po domove

Vidieť ju plakať je možné iba výnimočne. A keď tak spomínam, vždy len kvôli deťom. Či už šlo o to, že im niekto ubližoval, alebo si ublížili samé, ale najčastejšie keď nemohla ovplyvniť, čo sa s nimi stane. Dnes prišla pomáhať, ako už dlho a pravidelne chodíeva, ale v bielom. Takto oblečená žiari, vidno na nej, že sa cíti dobre.

Veľmi sa zmenila. Keď som ju videla prvýkrát, čakala bábätko. Prosila o pomoc, aby neostala s deťmi na ulici. Dlhو sme sa rozprávali a hľadali možnosti, až kým jej neprišlo zle. Vtedy sa priznala, že už je tesne pred pôrodom. Na vychudnutej žienke bolo vidno iba malinké guľaté bruško ako futbalová lopta...

„Gustínka, ako dlho sa už poznáme?“ pýtam sa dnes a dúfam, že sa pustí trochu do spomínania.

„No veru je to už aj šesť rokov. Danka som čakala. Ušla som od muža, ostalo mi platiť bývanie, kde bol on, ešte aj niektoré deti museli pri ňom zostať. Tak aj dopadli. Nemohla som na výchovu vplývať, ako by potrebovali a zľajdačili sa. Ved' jeden mi je stále na úteku z reedukačky. Nevieam, čo s ním. Ujde, pobrigáduje, ešte aj mne domov prinesie peniaze. Veľmi sa zmenil. Keby mohol, už robí natrvalo a pomáha mi.“

Nevieam si rýchlo spomenúť, tak sa pýtam: „Ako dlho ešte bude v zariadení?“

„Už len do konca školského roka alebo prázdnin. Neudržia ho tam, vždy za mnou príde a zas odíde. Len čo bude po jeho a dcérinej osemnástke... Netuším, kam pôjdu. Tu, v domčeku pre osamelé mamy, so mnou už nemôžu zostať, pravidlá to nedovoľujú. Budú z nich bezdomovci? Či na Tore na Ciglianskej bývať? To je vari to isté.“ A slzy v očiach prezrádzajú ako trpí.

Idú sa mi závitý v mozgu zavarit', ako rozmýšľam, čo s tým, ako to riešiť. Znovu a znovu sa mi vynára jedno naše pravidlo: Spýtaj sa rodiny...

„Gustínka, vieš si predstaviť, že by ste sa

všetci z rodiny zišli a spolu našli riešenie? Každý by dal svoj nápad, ale aj to, čím môže sám prispieť. Voláme to stretnutie rodinného kruhu. Pozvem tam aj odborníkov z úradu práce, ktorí vás majú na starosti, aj pani riaditeľku vášho domčeka. Od nás by určite boli na stretnutí všetci, čo s tvou rodinou pracovali. Samozrejme, tvoji blízki, celá rodina, aj tí, ktorých tam chceš mať. Odborníci ponúknu to, čo je v ich kompetenciách a potom odídu. Radiť sa, navrhovať, rozhodovať a zodpovedať za plán, ktorý z toho vyjde, to už bude na tvojej rodine. Nemusíš mať obavy, ako tam koho dostaneš, ja to všetko pripravím, s každým sa stretnem, vysvetlím a zorganizujem stretnutie.“

Páči sa mi na Gustínke, ako na nej vidno jej myšlienky. Najprv bola tvár zamračená, postupne sa čelo vyrovnalo a na konci už širokému úsmevu nebránilo nič. Vysypala zo seba: „Majka, to by sme aj s dcérou, čo má dve detičky, mohli riešiť? Idú tam zahynúť na Ciglianskej, aj o deti a ich výchovu sa bojí. Ved' aj ona by mohla s nami a partnerom bývať. Aj otec mojej najmladšej Zuzky. Každý by mohol finančne prispieť, zvládli by sme to. Joj, to by bolo! Mám rada poriadok, to vieš, že vždy musí byť. V zemi rada pracujem a niečo si dopestovať mi robí veľkú radosť, aj školu mám na to. Len kde taký domček alebo byt nájsť? Spolu by sme boli piati dospelí a osem detí. Vieš, ako to dopadlo, keď som povedala, že som Rómka...“

Viem veru. Odrazu bolo všetko obsadené. „Gustínka, ty si taká rýchla, že ti nikto nestačí. Vydrž, všetky tieto nápady si

môžeš aj písať, na stretnutí ich vysypeš - a myslím si, že aj ostatní budú mať veľa nápadov. Len potrebujem, aby si si s kolegynkou Editkou sadla a napísali ste spolu Podnet na stretnutie, kde mi prichystáte informácie o rodine, kontakty a hlavne cieľ stretnutia. Potom sa to už bude dať rýchlo zorganizovať.“

Krátke ticho. Iba niekoľko sekúnd, počas ktorých táto mamka už videla asi všetky svoje predstavy zrealizované. Cez slzy ti-

cho ukončila rozhovor: „Keby sa toto podarilo, vieš čo by to bolo, Majka?“

„Tuším, ale povedz mi to.“

„Nebyť už taký tulák, nechodíť z miesta na miesto, v pokoji sa starať a vychovávať deti, aj keď v podnájme, ale mať svoj domov...“

Text a foto: Mária Melicherčíková

PS.: Prosím dobrých ľudí, ktorí by mohli pomôcť tejto veľkej rodine s bývaním, alebo šíriť našu prosbu ďalej, aby nás kontaktovali na adrese: Spoločnosť Úsmev ako dar, Terézie Vansovej 43, 971 01 Prievidza. Tel. č.: 0903 607 883. Radi vám poskytneme (s dovoľením pani Gustinky) i podrobnejšie informácie o rodine alebo sprostredkujeme stretnutie.

Ráchelina vinica

Duchovná obnova zameraná na postabortívne uzdravenie

Ráchelina vinica je duchovno-terapeutický program zameraný na ľudí, ktorí vo svojom živote spravili zlé rozhodnutie (či už z vlastnej vôle, alebo pod nátlakom niekoho iného, prípadne pod vplyvom ťažkej životnej situácie) nevedomujúci si závažnosť vykonania úmyselného potratu, alebo sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na jeho vykonaní.

Táto duchovná obnova je vhodná aj pre príbuzných potrateného dieťaťa, ktorí často rôznymi spôsobmi pociťujú absenciu člena rodiny. Skúsenosti ukazujú, že program je rovnako efektívny pre spracovanie bolesti zo straty dieťaťa pri spontánnom potrate.

Program zostavila doktorka psychológie Theresa Karminski Burke, PhD. (Pennsylvánia, USA) už v roku 1994 ako psychologickú a duchovnú cestu pre postinterupčné uzdravenie, pričom použila state zo Svätého písma ako meditácie. Sú do nich zahrnuté aj prvky terapie, a to veľmi hmatateľným spôsobom - zapojením všetkých zmyslov človeka.

Ráchelina vinica funguje aktuálne v 58 krajinách sveta (a 48 štátoch USA) už 22 rokov. Náš tím je teda súčasťou medzinárodného projektu Rachel's Vineyard (www.rachelsvineyard.org). Ročne sa vo svete koná asi 1000 víkendových programov.

Úmyselný potrat v živote človeka zanecháva hrozné následky, ako napríklad depresia, nespavosť, nočné mory, emocionálne napätie, problémy vo vzťahoch

(najmä voči otcovi potrateného dieťaťa, ale aj voči ostatným deťom), rôzne závislosti, nočné mory, poruchy príjmu potravy, odcudzenie, sexuálne dysfunkcie, samovražedné myšlienky a iné. Toto všetko odborné nazývame symptómy postabortívneho syndrómu (PAS).

Program Rácheliny vinice veľmi nežne, diskkrétne a s láskou sprevádza namáhavou cestou k uzdraveniu, ktoré v sebe nepochybne zahŕňa aj otvorenie rany, vytlačenie „hnisu“ a následný liečebný terapeutický proces. Je tiež časom truchlenia a dôstojnej rozlúčky so svojim dieťaťom. Prítomný je kňaz, psychologička, moderátor a niekoľko dobrovoľníkov.

Pozývame všetkých, ktorí to potrebujú, aby urobili krok odvahy a prijali vyliatie Božieho milosrdenstva.

Najbližšie stretnutie bude v Banskobystrickom kraji 7. - 9. októbra 2016, nasledujúce bude 24. - 26. februára 2017 v Trenčianskom kraji.

Info: Diecézne pastoračné centrum pre rodinu, Banská Bystrica, www.rachel.rodinabb.sk

Prihlasovanie:

Tel. č.: 0911 911 794

Mail: rachel@rodinabb.sk

Mgr. Daniela Obšajnsníková
koordinátorka Rácheliny vinice na Slovensku

Objatie matky Elvíry

Keď sa bývalý narkoman z komunity Cenacolo prvýkrát vracia domov, má za úlohu rozbehnúť sa k otcovi, tuho ho objat' a rátať do sedem. A nepustiť, aj keď sa otec už bude odt'ahovať. Potom sa obaja rozplačú...

Tento terapeutický „trik“ matky Elvíry premietli autori aj do štruktúry knihy *Objatie*. Má symbolických sedem častí, v ktorých členovia komunity Cenacolo rozpovedali príbeh svojej zakladateľky. Je to ich príspevok k Roku milosrdenstva.

Útla 170-stranová knižka je napísaná jednoduchým jazykom rehoľnice, ktorá samu seba nedbá nazývať „husou“, čo síce vychodila len tri triedy ľudovej, ale stala sa Božím nástrojom. Pripravila sa na to podľa vlastných slov službou vo svojej rodine - spolu s mamou slúžila šiestim súrodencom a otcovi alkoholikovi. Nest'ážuje sa, naopak, považuje to za prejav Božej prozreteľnosti, lebo Boh premieňa aj zdanlivo neprajné okolnosti. A predsa túto rodinu opustila, keď šla za Bohom do kláštora. Zodratá matka dobehla za ňou ešte na vlakové nástupište - ale dcéra dokázala nastúpiť napriek jej vyčítavému pohľadu. Divila sa sama sebe, ale po rokoch neľutuje.

Sestra Elvíra nemala plán, rozpočet, predstavu cieľa. Mnohí jej to vyčítali, a vyčítali by aj dnes, v dobe projektov. Bolo to nezodpovedné? Asi nie, lebo Boh konal. Od nej chcel, aby do diela vložila svoje nadšenie a ochotu dôverovať mu. Jednoduchá sestrička zo severotalianskej Ales-

sandrie očividne dostala do vienka šťastnú povahu plnú optimizmu a energie. Jej heslo znelo: „Život!“ Odmieťa názor, že lieči drogovu závislých. Chcela liečiť všetkých prázdnych mladých ľudí hľadajúcich život.

Nebola na to odborne pripravená a jej vlastná rehoľa jej celé dlhé roky na túto misiu nedávala súhlas. Ale aj túto nepriaznivú okolnosť Boh premenil v pravom čase. Z prvých pokusov a omylov vyrástlo - akoby „samo od seba“ - svetoznáme medzinárodné dielo. Knižka *Objatie* obsahuje koncentrát zakladateľského i súčasného nadšenia za život, v ktorom neúraduje závislosť žiadneho druhu, ale Boh. Je to chytľavé nadšenie, vďaka čomu sa čítanie stáva duchovnou obnovou...

Terézia Rončáková

Spomienka

Dňa 8. júla uplynuli dva roky, čo nás navždy opustila láskavá manželka a matka **Anna Mišíková**. S láskou a úctou si na ňu spomínajú manžel, dcéra a syn s rodinami.

Aj vy, ktorí ste ju poznali, venujte jej, prosím, tichú spomienku.

Milé deti!

Sú tu prázdniny a s nimi veľa zábavy a oddychu. Určite ste si všimli, že v poslednom čase sú v Bartolomeji články, ktoré súvisia so skutkami milosrdenstva, pretože práve prebieha Rok milosrdenstva. Dnes mám pre vás pripravenú súťaž, ktorá bude prebiehať do konca prázdnin – čiže do 4. septembra 2016.

Čo bude vašou úlohou?

1. súťaž: Snažte sa počas prázdnin urobiť čo najviac skutkov telesného a duchovného milosrdenstva. Keď sa vám podarí nejaký urobiť, nakreslite mi o tom obrázok a napíšte (môžete aj s pomocou rodičov), o aký skutok ide a kedy ste ho urobili. Nezabudnite napísať svoje meno. Všetky svoje skutky si odkladajte a nakoniec si ich prineste v nedeľu 4. septembra na detskú svätú omšu do farského alebo piaristického kostola, prípadne pošlite naskenované alebo odfoťené na adresu bartolomej@farapd.sk. Všetkých skutkov spolu je 14.

2. súťaž: Budete mať dva mesiace na to, aby ste sa spolu so svojimi rodičmi vydali na cestu okolo Slovenska a navštívili čo najviac kostolov, ktoré majú bránu milosrdenstva. Pri každej navštívenej bráne sa odfoťte a fotku pošlite na mailovú adresu bartolomej@farapd.sk do 4. septembra 2016. Ku každej fotke napíšte, ak o sa volal kostol, ktorého bránou ste prešli, a napíšte aj dátum, kedy ste ho navštívili. Okrem toho, že si s rodičmi urobíte pekný výlet, môžete vy alebo vaši rodičia získať plnomocné odpustky pre seba, alebo pre duše v očistci. Všetkých brán je spolu na Slovensku 92.

Na tejto stránke nájdete vypísané všetky kostoly, v ktorých sa nachádza brána milosrdenstva: www.bit.ly/brany-milosrdenstva

Ako môžete získať plnomocné odpustky?

1. vzbudiť si úmysel získania plnomocných odpustkov pre seba alebo pre zomrelých
 2. v ten deň by ste mali pristúpiť k svätému prijímaniu na svätej omši
 3. musíte sa pomodliť (najlepšie v kostole) na úmysel Svätého Otca (Otče náš, Zdravas, Sláva)
 4. pomodliť sa Verím v Boha
 5. urobiť si púť (to znamená ísť aspoň chvíľku peši) ku Svätej bráne a prejsť ňou (t.j. vojsť cez ňu do kostola)
- Keď ešte nechodíte na sväté prijímanie, mali by ste v ten deň urobiť nejaký skutok duchovného alebo telesného milosrdenstva, a tak získať odpustky.

Zapojiť sa môžete do oboch súťaží. Držím vám palce, aby sa vám to celé podarilo.

Vaša Evka

Rubriku PRE DETI pripravuje Eva Cagaňová

Staral sa o pocestných v Alpách

Svätý Bernard z Menthonu

Na mieste, kde sa švajčiarsky kantón Wallis spája s talianskym údolím Aosty, stoja dva hospice nesúce meno svätého Bernarda - Veľký priesmyk svätého Bernarda a Malý priesmyk svätého Bernarda. V tejto oblasti založil svätý Bernard z Menthonu kláštor, s ktorým je spojený chov psov pomenovaných taktiež po ňom - bernardíni.

Svätý Bernard sa narodil pravdepodobne v roku 923 na zámku Menthon v údolí Aosty na území Talianska. Pochádzal z významnej šľachtickej rodiny, ktorá dbala o jeho vzdelanie. Študoval v Paríži filozofiu, právo a teológiu a po dosiahnutí doktorátu už mal pripravenú bohatú nevestu. Lenže on túžil po čomsi úplne inom.

Po tom, čo Bernard rodičom predstrel túžbu po duchovnom stave, sa jeho otec rozzúrnil. Zavrel Bernarda do veže a väznil ho tam, aby prišiel k rozumu. Bernardovi sa cez okno podarilo utiecť. Pravdepodobne sa však kňazom nikdy nestal. Odišiel do alpských oblastí a tam začal s hlásaním kresťanskej viery. Svojimi kázňami údajne obrátil na vieru mnoho pohanov.

Bernard sa však nevenoval len kázaniu. V horských oblastiach zakladal školy a starať sa o kostoly. Svoju pozornosť obrátil i na priesmyk medzi dedinami Bourg-Saint-Pierre a Rhême-Saint-Georges. Tento 25 km dlhý úsek bol veľmi nehostinným miestom, kde nestál ani jeden úkryt a stal sa osudným pre nejedného pútnika. Bernard tu začal stavať útulky a hospice - ubytovne pre cestujúcich a pútnikov.

Na ochranu priesmyku vybudoval Bernard aj kláštor Mont-Joux, ktorí kresťanskí pútnici takisto vo veľkej miere využívali. Správy kláštora sa ujala rehoľa augustiniánov. Mnisi tu poskytovali bezplatnú pomoc každému, kto sa ocitol v núdzi, pričom sa starali najmä o cestujúcich. Časom sa ich nenahraditeľnými pomocníkmi stali psy, ktoré síce cielene začali cvičiť ako záchranárov až niekedy v 17. storočí, napriek tomu niesli meno po svätom Bernardovi -

bernardíni. Vďaka nim unikli smrti stovky pocestných, najmä tých, čo zabľúdili v horách počas krutých zimných fujavíc.

V roku 1081 sa Bernard vybral sa cisárom Henrichom IV., aby ho odradil od úmyslu zaútočiť na pápeža Gregora VII. Zomrel pri spiatocnej ceste v Novare. Svätorečený bol už v 12. storočí a v roku 1923 ho pápež Pius XI. vyhlásil za patróna všetkých horolezcov. Vyzývaný je však i ako ochranca lyžiarov, pocestných v alpskej oblasti či ako ochranca polí pred búrkou. V priesmyku dodnes stoja nielen dva po ňom pomenované hospice, ale i jeho bronzová socha pochádzajúca z roku 1905.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje:

catholica.cz, horolezeckaabeceda.cz, ingema.net, sleepy.signal.cz,

Foto: www.schroniskoroztoka.com.pl

Farská kronika od 25. mája do 26. júna 2016

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Viktória Glória Kútna
Zara Kyjaciová
Vanesa Vaneková
Filip Močarník
Jakub Surovčík
Tobias Kurinec
Filip Beck
Patrik Machara
Ondrej Deters
Michal Kalinay
Alžbeta Kodajová
Dárius Bránik
Marián Rafael
Radován Solomek
Andrej Zachar
Tereza Hricková
Zoja Matušková
Priscila Billová

Manželstvo uzavreli:

Marek Žila a Jana Komová
Martin Mjartan a Soňa Bátorová
David James Anderson a Mária Kučerková
Daniel Bubušík a Andrea Gajdošíková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Branislav Gatial, 42 r.
Michal Svitek, 79 r.
Monika Vojtilová, 53.
Jozef Gašparovič, 66 r.
Emília Kmeťová, 61 r.
Štefan Kucko, 67 r.
Vojtech Mečiar, 71 r.
Ružena Krettová, 70 r.
Anton Šnirc, 70 r.
Peter Vido, 57, r.
Veronika Nováková, 75 r.
Viliam Silný, 82 r.
Ladislav Skarba, 78 r.
Emil Thomay, 58 r.
Blažena Oremová, 69 r.
Mária Bédiová, 78 r.
Irena Uhliarová, 87 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v B.B. č. 1127/98

Vydáva:
Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Dušan
Rončák, Marián Husár, Elena Blašková,
Anna Gálová, Mária Melicherčíková,
Mária Suríková, Zuzana Škrinárová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01,
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Silvia Kobelová
str. 2 - Anežka Kútiková
str. 31, 32 - Štefan Kollár

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.
Náklady na tlač:
cca. 0,40 €

Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciamy.

Kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi, 1. júl 2016, rozlúčka s kaplánom Dušanom Rončákom

Kostol sv. Bartolomeja v Prievidzi, 2. júl 2016
uvítanie nového kaplána Jána Jágera

